

JAK DLOUHO BY MĚLA TRVAT LÉČBA STEROIDY PŘI AKUTNÍ EXACERBACI CHRONICKÉ OBSTRUKČNÍ PLICNÍ NEMOCI?

Podávání steroidů po dobu 7 dní (anebo i méně) se zdá být dostačující.

Different durations of corticosteroid therapy for exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease. Cochrane Database Syst Rev. 2018;3:CD006897.

PERZISTUJÍCÍ STRES VEDE K REDUKCI MOZKOVÉ TKÁNĚ

Trvalé vysoké hladiny kortizolu jsou spojeny s menším objemem mozku a zhoršením paměti u jinak asymptomatické kohorty jedinců středního věku. Míra asociace mezi hladinou kortizolu a objemem mozku byla zřetelnější u žen.

Echouffo-Tcheugui JB, Conner SC, Himali JJ, et al. Circulating cortisol and cognitive and structural brain measures. Neurology. 2018;10.1212/WNL.0000000000006549.

KAŽDOROČNÍ OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE U DĚTÍ NESNIŽUJE ÚČINNOST OČKOVÁNÍ V DALŠÍM ROCE, NAOPAK...

Ve studii sledujících efekt očkování u 3 400 dětí bylo zjištěno, že každoroční vakcinace nesnižuje účinnost očkování, ale naopak že může dokonce zesílit účinnost nového očkování.

McLean HQ, Caspard H, Griffin MR, et al. Association of prior vaccination with influenza vaccine effectiveness in children receiving live attenuated or inactivated vaccine. JAMA Netw Open. 2018;1(6):e183742.

DÝCHÁNÍ NOSEM ZVYŠUJE KONSOLIDACI PAMĚTI

Ukládání vzpomínek probíhá ve třech fázích – encoding, consolidation a retrieval. Narůstá objem údajů prokazujících významnou úlohu respirace pro řadu neurálních i behaviorálních mechanismů člověka. Studie dokazuje zlepšení fáze konsolidace paměti při dýchání nosem.

Arshamian A, Iravani B, Majid A, Lundström JN. Respiration modulates olfactory memory consolidation in humans. J Neurosci. 2018;22:pil:3360–3417.

ACEI SPOJENY SE ZVÝŠENÍM RIZIKA PLICNÍHO KARCINOMU?

Podávání ACEI bylo spojeno s vyšším výskytem plicního karcinomu v porovnání s blokátory receptoru pro angiotenzin. Ke zvýšení rizika došlo až po pěti letech používání ACEI. Za rozhodující mechanismus vzniku je považována akumulace bradykininu (v plicní tkáni), která může přímo stimulovat růst karcinomu.

Hicks BM, Filion KB, Yin H, et al. Angiotensin converting enzyme inhibitors and risk of lung cancer: population based cohort study, BMJ. 2018;363:k4209.

NEJČASTĚJŠÍ DŮVODY, PRO KTERÉ SE PACIENTI SOUDÍ S LÉKAŘI (V USA)

- Lékař se vyhýbá odpovědi na otázky (např. „Proč má manželka zemřela?“ „Proč můj nový umělý kloub nefunguje tak, jak jsem si představoval?“).
 - Pacient považuje výši částky, kterou musí zaplatit lékaři, za příliš vysokou.
 - Pacient má pocit nedostatečné/nekvalitní komunikace nebo že mu lékař lhal.
 - Pacient hledá v obvinění lékaře východisko ze situace, kdy ho účty za péči dostanou do tíživé finanční a/nebo psychické situace.
 - Lékař reaguje na urážku ze strany pacienta.
- An MD/Attorney Reveals: 5 Top Reasons Patients Sue Doctors. www.medscape.com*

STAČÍ ASPIRIN V PREVENCI HLUBOKÉ ŽILNÍ TROMBÓZY PO NÁHRADĚ KOLENNÍHO KLOUBU?

Analýza registru (40 000 pacientů) ukazuje prakticky identický, tzv. kompozitní VTE (venous thromboembolism) výsledek (1,16% po prevenci aspirinem, 1,42% při prevenci antitrombotiky a 1,31% při kombinaci aspirinu a ostatních farmak). Smrt se vyskytla u 0,10 % pacientů při prevenci aspirinem a u 0,12 % pacientů při používání samotných antikoagulantů, plicní embolie u 0,32 %, resp. 0,39 %, hluboká žilní trombóza u 0,74 % při aspirinu a u 0,90 % při použití antikoagulantů.

Hood BR, Cowen ME, Zheng HT, et al. Association of aspirin with prevention of venous thromboembolism in patients after total knee arthroplasty compared with other anticoagulants. A noninferiority analysis. JAMA Surg. Published online 2018; October 17.

EMA/PRAC DOPORUČUJE RESTRIKCE PŘI POUŽÍVÁNÍ FLUROCHINOLONŮ A CHINOLONŮ

The European Medicine Agency's (EMA) Pharmacovigilance Risk Assessment Committee (PRAC) formuluje své doporučení k omezení používání fluorochinolonů. Důvodem je riziko výskytu postižení svalů, šlach, kostí a nervového systému. Doporučení PRAC se týká: ciprofloxacin, flumequine, levofloxacin, lomefloxacin, moxifloxacin, norfloxacin, ofloxacin, pefloxacin, prulifloxacin, rufloxacin, cinoxacin, nalidixic acid.

PRAC Recommends Restrictions on Fluoroquinolone, Quinolones. *Medscape*. 2018;Oct 05.

Do redakce došlo dne 2. 11. 2018.
Do tisku přijato dne 16. 11. 2018.

NOVÝ POJEM – EXPOSOM

Po mikrobiomu přichází exposom – definován jako „oblak“ mikroorganismů kolem nás. Exposom je unikátní a specifický u každého jedince.

www.curiosity.com

Adresa pro korespondenci:

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
cernyvla1960@gmail.com

ZAJÍMAVOSTI Z LITERATURY

Trauma a transfuze u geriatrických pacientů

Scher CS. Trauma and transfusion in the geriatric patient. *Curr Opin Anesthesiol*. 2018;2:238–242.

Přehledový, postgraduálně didakticky zaměřený článek se věnuje geriatrickým pacientům se závažnými traumaty, vyžadujícími krevní náhrady – jejich počet v akutní traumatologii narůstá a populace staršího věku je se svými specifiky rovněž podstatně početnější.

Vedou tzv. ortopedické úrazy, ale počet tupých traumat se rovněž zvyšuje. Jsou časté antiagregační a antikoagulační chronické medikace.

Statistické údaje jsou v článku použity z poměrů v USA. Je uveden přehled změn, které doprovázejí stárnutí a přidruženou křehkost. Text zmiňuje specifika restriktivní a liberální tekutinové strategie v daném věku, dále zmiňuje vliv stáří krevního přípravku nad 14 dnů, restrikci v podávání čerstvé

zmražené plazmy, taktiku v indikacích podávání přípravků s protrombinovým komplexem a respekt vůči jednotlivým antiagregačním a antikoagulačním chronickým medikacím.

Pacienti v této populační skupině jsou velmi riziková, jejich hypertenze může kupříkladu vést k opoždění diagnózy hemoragického šoku. Hematopoetická a imunitní potence jejich kostní dřeně je pomalá a nedostatečná.

Všechny faktory se podílejí i na mentální deklinaci a dysfunkci, která doprovází mozkolebeční poranění. Vyžadují sledování cerebromarkerů, opakované CT kontroly a udržování hematokritu na hodnotě nad 0,30.

Připravila doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc.
e-mail: jarmila.drabkova@fnmotol.cz